

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АГРАРНЕ ПРАВО”

Харків
2013

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

Електронна копія

**ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АГРАРНЕ ПРАВО”**

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”)

для студентів III курсу заочної форми навчання

**Харків
2013**

Завдання до практичних занять з навчальної дисципліни “Аграрне право” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030401 “Правознавство”) для студентів III курсу заочного факультету / уклад.: А. М. Статівка, Т. В. Курман. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 9 с.

У к л а д а ч і : А. М. Статівка,
Т. В. Курман

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол №10 від 14.12.2012 р.)*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до навчального плану університету дисципліну “Аграрне право” студенти заочного факультету вивчають на III курсі, у 6 семестрі, по закінченні якого складають іспит.

Закріплення знань, набутих під час самостійної роботи в міжсесійний період, а також надання консультацій викладачами з питань, що цікавлять студентів, здійснюється на практичних заняттях за тематикою, зазначеною в розділі “Практичні заняття”.

Для правильного вирішення завдань до практичних занять передусім необхідно звернутися до програми навчальної дисципліни, конспектів установчих лекцій, вивчити відповідний розділ підручника. Далі бажано ознайомитися зі спеціальною літературою, матеріалами практики. Рішення завдань подаються у письмовому вигляді, з докладним аналізом і посиланням на чинне законодавство.

На практичних заняттях здійснюється поглиблене вивчення та засвоєння теоретичного матеріалу, чинного аграрного законодавства та практики його застосування. Цей вид роботи сприяє закріпленню навичок та досвіду тлумачення і застосування аграрно-правових норм на практиці, прийняттю конкретних рішень у сфері аграрних відносин, поглибленій підготовці до іспиту.

При посиланні на окремі нормативно-правові акти слід мати на увазі, що система законодавства перебуває в постійному розвитку, а отже, зазнає змін. Треба уникати посилання на застарілі нормативно-правові акти, уважно стежити за поточними змінами законодавства, знайомитися з новою тематичною та монографічною літературою.

Для отримання консультації з окремих питань можна звертатися на кафедру земельного та аграрного права (ауд. 223-П).

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Нормативно-правове регулювання аграрних відносин в Україні

(колоквіум)

П л а н :

1. Загальна характеристика аграрного законодавства України.
2. Поняття та особливості джерел аграрного права, їх класифікація.
3. Конституція України як джерело аграрного права.
4. Спеціальні закони та інші акти Верховної Ради України як джерела аграрного права.
5. Підзаконні акти в системі аграрного законодавства.
6. Характеристика та юридична сила локальних правових актів у системі аграрних правовідносин.
7. Міжнародне регулювання аграрних правовідносин, аграрне законодавство зарубіжних країн.
8. Судова та господарська практика як засіб регулювання аграрних правовідносин.

Тема 2. Особливості правового становища окремих видів суб'єктів аграрного права

Завдання

1. Антонов та Моргунов подали заяви про вихід із сільськогосподарського кооперативу “Зоря”. При розгляді цих заяв кооперативом прийняті наступні рішення.

1. Відпустити з кооперативу вказаних вище осіб за умови передачі ними земельних часток в оренду цьому кооперативу.

2. Відпускати з кооперативу його членів лише у випадку їх відмови від одержання майнового паю в натурі.

3. Задовольнити прохання вказаних вище осіб про вихід із кооперативу лише після закінчення сільськогосподарського року.

Чи є законними та обґрунтованими дані рішення? Який порядок оскарження неправомірних рішень членами кооперативу?

2. Зинов'єв виявив бажання стати членом сільськогосподарського кооперативу "Нива". Правління цього сільськогосподарського кооперативу відмовило Зинов'єву у прийомі його у члени кооперативу. Своє рішення правління кооперативу мотивувало наступними причинами:

- Зинов'єв є акціонером сільськогосподарського акціонерного товариства;
- він не має у власності земельної ділянки, яка підлягає передачі в користування кооперативу;
- у нього відсутня спеціальна сільськогосподарська освіта;
- він постійно проживає у районному центрі.

Визначте юридичні факти, які є перешкодою для виконання членами кооперативу їх членських зобов'язань. Який порядок та умови прийому в члени кооперативу? Чи правомірні рішення і дії правління кооперативу?

3. Петров створив фермерське господарство, а згодом виявили бажання вступити до нього син та невістка Петрова. В якості умови вступу до фермерського господарства Петров вимагав від сина передати в користування фермерському господарству належний йому на праві приватної власності вантажний автомобіль і надати в оренду господарству немайнову будівлю (майстерню). Син Петрова не виконав ці вимоги, що стало причиною відмови Петрова у прийнятті сина та невістки до господарства.

Чи правомірні дії Петрова? Який порядок прийому нових членів до фермерського господарства? Які права мають члени фермерського господарства при вирішенні майнових спорів? Дайте письмову відповідь.

4. Директор державної агрофірми “Україна” звернувся до управління агропромислового розвитку районної державної адміністрації за дозволом про продаж сільськогосподарському кооперативу “Світанок” двох комбайнів та двох тракторів. Начальник управління відмовив у проханні, мотивуючи тим, що агрофірма не має права розпоряджатися закріпленим за нею майном.

*Чи правомірні дії директора державної агрофірми?
Який порядок відчуження майна державного підприємства?
Проаналізуйте ситуацію та дайте обґрунтовану відповідь.*

СПИСОК НОРМАТИВНИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Конституція України від 28.06.1996р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Господарський кодекс України // Голос України. – 2003. – № 49-50. – С. 5-27.

Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.

Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. // Уряд. кур'єр. – 2003. – 11 черв.

Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 363.

Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17.07.1997 р. // Там же. – 1997. – № 39. – Ст. 261.

Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001-2004 рр.: Закон України від 18.01.2001 р. // Там же. – 2001. – № 11. – Ст. 52.

Про особливості приватизації майна в АПК: Закон України від 10.07.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – №41. – Ст. 188.

Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 р. // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 41. – Ст. 2726.

Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24.06.2004 р. № 1877-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 49. – Ст. 527.

Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента України від 03.12.1999 р. // Офіц. вісн. України. – 1999. – №49. – Ст. 2400.

Титова Н. І. До поняття та характеристики аграрного законодавства України / Н. І. Титова, А. А. Пацюк // Держава і право: Зб. наук. праць: Юрид. та політ. науки. – Вип. 11. –

С. 393-398.

Титова Н. Фермерство в Україні: основні правові засади: Питання та відповіді / Н. Титова. – Л.: Атлас, 1998. – 184 с.

Фермерське господарство: правові засади створення, функціонування та припинення: [навч.-практ. посіб.] / за ред. М. В. Шульги. – Х: Одіссей, 2004. – 464 с.

Єрмоленко В. Правовий режим майна фермерського господарства // Підприємство, госп-во і право. – 2005. – № 12. – С. 65-69.

Курман Т. В. Правовое обеспечение хозяйственной деятельности государственных специализированных сельскохозяйственных предприятий: моногр. / Т. В. Курман. – Х.: СПД-ФЛ Чальцев А.В., 2007. – 208 с.

Уркевич В. Ю. Становлення сільськогосподарських кооперативів в умовах ринкової економіки України: деякі правові аспекти: [моногр.] / В. Ю. Уркевич. – Х.: Одіссей, 2004. – 120 с.

Аграрне право України: підруч. / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк та ін.; за ред. В. М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 608 с.

Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Жушман, В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко та ін.; за ред. В. П. Жушмана та А. М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.

Панченко В. В. Внутрішньогосподарські локальні нормативно-правові акти сільськогосподарських підприємств як форма аграрного права: моногр. / В. В. Панченко. – Х.: Вид-во «С.А.М.», 2012. – 164 с.

З М І С Т

Загальні положення	3
Практичні заняття	4
Список нормативних актів та літератури	6

Навчальне видання

Електронна копія

ЗАВДАННЯ

ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“АГРАРНЕ ПРАВО”

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрям підготовки 6.030401 “Правознавство”)

для студентів III курсу заочної форми навчання

У к л а д а ч і : СТАТІВКА Анатолій Миколайович,
КУРМАН Тетяна Вікторівна

Відповідальний за випуск *М. В. Шульга*

Редактор *Л. В. Русанова*
Комп’ютерна верстка *Л. П. Лавриненко*

План 2012

Підп. до друку 24.12.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 0,63 Облік.-вид. арк. 0,28. Вид. № 260.
Тираж прим. Зам. № 4569. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.